

Motion till riksdagen 2010/11:U203

av **Susanne Eberstein (S)**

Kärnvapnen i Sydasien och Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att Sverige bör motverka att ett undantag görs för Pakistan i samarbetet inom Nuclear Suppliers Group (NSG) samt att Sverige ska arbeta för att påverka Kina att inte gå vid sidan av NSG:s riktlinjer vad avser Pakistan.

Motivering

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att Sverige genom medlemskapet i exportkontrollmekanismer som Missile Technology Control Regime (MTCR) och Wassenaar Arrangemanget (WA) ska påverka och försvåra Indiens program för missilförsvar. Sverige ska även positivt bidra till regionen och dess aktörer med alternativ till kärnvapenkapprustning och nationella missilförsvar som främsta fundament för den regionala säkerheten.

Sydasiens med dess konflikt mellan Indien och Pakistan är en av de farligaste regionerna i världen vad avser risken att kärnvapen ska komma till användning. Det är också det enda stället där det idag pågår en kärnvapenkapprustning. Om en konflikt i den regionen skulle eskalera till kärnvapenanvändning skulle konsekvenserna bli katastrofala, inte bara för folk i regionen utan även globalt.

Undantag för Indien. För Pakistan också?

Traditionellt har ett flertal tekniskt avancerade stater, däribland Sverige, använt sig av olika exportkontrollmekanismer för att försöka förhindra spridning av känslig teknologi för kärnvapen och andra massförstörelsevapen till regionen. I september 2008 gjordes ett undantag av Nuclear Suppliers Group för Indien, vilket innebar att Indien de facto erkändes som en kärnvapenstat

Fel! Okänt namn på

och fick tillgång till internationell nukleär teknologi och material utan att behöva ålägga sig utökade IAEA – inspektioner eller ratificera icke-spridningsfördrag som en icke-kärnvapenstat. Indien behövde inte heller ratificera provstoppsavtalet. Tyvärr valde Sverige vid detta tillfälle att inte utnyttja det veto man hade genom medlemskap i NSG. Att Pakistan skulle reagera negativt på detta var givetvis ganska förutsebart, och landet vill nu ha samma undantag som Indien fick och har härvidlag stöd av Kina.

Sverige bör motverka att ett sådant undantag görs för Pakistan samt påverka Kina att inte gå vid sidan av NSG:s riktlinjer vad avser Pakistan. Detta bör riksdagen till regeringen som sin mening ge till känna.

Indiskt framtida missilförsvar ytterligare hot mot stabilitet i regionen.

Ett missilförsvar som utformats för defensiva syften leder ofta till att motståndaren måste öka sin kärnvapenarsenal för att motverka minskningen av sin offensiva kapacitet. Det är således en mycket känslig fråga som ses med betydande misstänksamhet, inte minst tydligt i Rysslands reaktion på Natos/USA:s senaste planer på ett missilförsvar för Europa, och en utmaning är därför hur detta ska kunna genomföras utan att förvärpa den säkerhetspolitiska situationen. Indien har nu inlett en ambitiös satsning på ett nationellt missilförsvar, vilket skulle göra regionen än mer instabil. Det kommer att ta många år och bli väldigt dyrt, om amerikanska erfarenheter kan lära oss något, men är inte en omöjlig uppgift. I ett sådant utvecklingsprogram kommer tillgång till viss nyckelteknologi vara av stor betydelse, bl.a. när det gäller vapenbärare och sökare. Sverige har genom medlemskap i exportkontrollmekanismer som Missile Technology Control Regime (MTCR) och Wassenaar Arrangemanget (WA) möjlighet att påverka och försvåra Indiens program för missilförsvar. Sverige har även genom sitt breda kunnande och erfarenheter om säkerhetsfrämjande och förtroendeskapande mekanismer möjlighet att positivt bidra till regionen och dess aktörer med alternativ till kärnvapenkapprustning och nationella missilförsvar som främsta fundament för den regionala säkerheten. Detta bör riksdagen till regeringen som sin mening ge till känna.

Stockholm den 21 oktober 2010

Susanne Eberstein (S)